

Näringsdepartementet

103 33 Stockholm

Stockholm, 2019-06-05

Remiss

Betänkande av Utredningen om radiospektrumanvändning i framtiden – Frekvenser i samhällets tjänst (SOU 2018:92)
N2019/00192/D

Bakgrund

KTH, har ombetts att ge sin syn på Betänkandet enligt ovan, ert diarienummer N2019/00192/D.

Frågeställningarna faller innanför den utbildning och forskning som bedrivs inom KTH. Skolan har under lång tid varit ett nav inom utbildning, utveckling och forskning inom radiokommunikation och även hela system för trådlösa tjänster. Ett exempel är "Wireless@kth", som i samarbete med industri och myndigheter bedrivit forskning inom området trådlösa system sedan 2001. Forskare inom denna konstellation har berett frågan och lämnar nedanstående yttrande.

Observationer

Betänkandet slår fast att frekvensspektrum är en viktig naturresurs som ur samhällets synpunkt måste användas så effektivt som möjligt. När olika användningsmöjligheter står mot varandra blir det svårt att avgöra vilken användning som ger störst samhällsnytta. Detta eftersom teknologi och innehåll för många tjänster är oklar eller tom okänd i det tidsperspektiv som anges. En fortsättning av pågående evolution är dock säkert, gäller också för metodiken runt spektrumallokering. Det är viktigt att spektrumallokering hanteras av en myndighet som i varje tidsskede har kompetens och inflytande för att utföra uppgiften på samma sätt som PTS gör idag.

KTH instämmer med konstaterandet att utvecklingen inom radio och kommunikation för tidsperioden 2027-2047 är omöjlig att förutse. Med detta följer också att metodiken för tilldelning av spektrum också kommer att behöva förändras över tid. Vi kommer att se nya tekniker för adaptivt val av frekvenser och effektiv delning av spektrum. Nya satellitbaserade system är under införande vilket förändrar distribution av ägande och tjänster i en global riktning.

Betänkandet är drivet av antagande om att efterfrågan på spektrum kommer att öka och därmed kommer bristen att öka dramatiskt. Huvudlösningen som förs fram är nya avgifter för att spegla nyttan. Vi inser att nya avgifter kan lösa en del av problemet men ser också att spektrumtilldelning är ett hantverk där många hänsyn måste tas. Helt olika motiv för användning måste vägas mot varandra. I det läget räcker inte en enda optimeringsmetod till, dvs nya avgifter. Vi ser ett stort behov av

en myndighet som har nödvändig kompetens för att ta in alla dessa behov och göra de avvägningar som krävs.

Ömmande behov av säkerhet och trygghet i samhället, försvar, vetenskap, är näst intill omöjliga att hantera via en prissättning. De operatörer som idag har stor omsättning inom mobilt Internet har i regel betalt stora summor via auktion och betalar löpande operatörsavgifter i relation till omsättning (PTSFS 2018:06). Att mer eller mindre överföra denna princip på statliga organisationer och på så sätt rotera pengar runt mellan dem känns inte meningsfullt, däremot skall givetvis väl underbyggda hänsyn tas vid varje allokering.

Yttrande

KTH ser i betänkandet en ökad hänsyn till samhällsviktiga funktioner som; krisberedskap, brottsbekämpning, prioritet för myndigheter i publika nät och större befogenheter för SÄPO och Försvarsmakten. KTH ser ingen anledning till att besvara sig mot de lagändringar som är föreslagna för införande 2019 och 2021.

Vad gäller förslag om nyttjandeavgifter från 2025 anser vi att detta har sin funktion, tex för att frigöra spektrum som inte används och därför bör "lämnas tillbaka". I kommersiella sammanhang inses också att avgifter satta i relation till den ekonomi som förknippas med verksamheten kan vara vägleda potentiella aktörer för spektrum.

På KTH ser vi att nya avgifter bör användas som ett styrmedel av flera. För att väga kommersiell användning mot Krisberedskap, Försvar, Rundradio (public service), Vetenskap (klimat, energi, rymd, astronomi, kommunikation, medicin, mm) så krävs fortfarande bedömningar utöver en ekonomisk skala. Framtidens tillståndsmyndighet, PTS, måste fortsatt göra bedömningar utifrån kunskap och kompetens.

Remissvaret har utarbetats av professor Jens Zander, professor Claes Beckman och biträdande föreståndare Wireless Mats Nilson skolan för elektroteknik och datavetenskap (EECS)

Sigbritt Karlsson
Rektor